

Dokumentnamn: Barn och ungdomar med blödningsjukdomar		Revision: 01
Dokumenttyp: 8.5.0.1.1-5 rutin	Dokumentnummer: 26-131	
Detta dokument gäller för: Hälso- och sjukvården	Programområde/Funktionsområde: LPO Tandvård	
Dokumentansvarig: LPO Tandvård	Beslut av: ordförande LPO Tandvård	
Beslut datum: 2026-02-24	Nästa revidering: 2027-03-08	

Barn och ungdomar med blödningsjukdomar

Bakgrund

Svåra och medelsvåra typer av blödningsjukdomar upptäcks vanligen vid 1–2 års ålder. De vanligaste debutsymptomen är petechier, hjärnblödning vid födsel, led- och muskelblödningar, blödningar med typiskt knölutseende, blåmärken samt blödningar från munnen efter trauma eller injektion. Det finns fyra huvudtyper av blödningsjukdomar:

1. Hemofili A och hemofili B. I Sverige finns cirka 800 personer med hemofili, fördelade i förhållandet 5:1 mellan hemofili A och B.
2. von Willebrands sjukdom. Den totala prevalensen av von Willebrands sjukdom är sannolikt 1–2 % av populationen. Av dessa har endast 50 individer en svår typ medan cirka 4 000 har en mild variant. Det innebär att en stor del av personer med von Willebrands sjukdom är odiagnostiserade.
3. Trombocytopeni. Prevalensen av trombocytopeni är 1–2 %. Den milda formen är vanligast.
4. Förvärvad blödarsjuka. Cirka 1:1 000 000 har antikroppar mot koagulationsfaktor VIII i samband med en autoimmun sjukdom.

Vården av individer med blödningsjukdomar i Sverige sker enligt rekommendationer och anvisningar från tre specialistcentra i Stockholm, Malmö och Göteborg.

Vid misstanke om blödningsjukdom

Alla patienter där man misstänker en odiagnosticerad blödningsjukdom ska remitteras till barnläkare för utredning.

Vid diagnostiserad blödningsjukdom

För patienter med någon typ av blödningsjukdom är det viktigt med individuella profylaktiska åtgärder för att uppnå och bibehålla en optimal oral hälsa. Detta är det mest effektiva sättet att undvika åtgärder som kan innebära risk för blödning.

Vid akuta tillfällen

Sätt tryckförband och kontakta sjukvården via 112

Vid planerade behandlingstillfällen

Ingrepp som kan innebära risk för blödning bör ske på specialistklinik i samråd med behandlande läkare. Även i samband med de milda formerna kan livshotande blödningar uppstå efter tandextraktioner, trauma och operationer. Förlägg behandlingstiden tidigt på morgonen så att behandlande läkare kan kontaktas vid behov. Skydda slemhinnor. Använd enkeländade instrument och sug med rund topp. Patienten bör inte äta förrän bedövningskänslan har försvunnit. Lingual och intramuskulär injektion är kontraindicerat. Intraligamentell injektion rekommenderas till barn med svåra blödningsproblem. Vid blockadanestesi ska behandlande läkare kontaktas.

Preparat vid blödning efter planerat ingrepp

Cyklokapron: innehåller tranexamsyra. Brustablett, 1 g.
Dosering: 1 tablett löses i så lite vatten att allt kan användas på en gång.
Sköljes runt i munnen 1–2 minuter och spottas därefter ut.
Upprepas cirka 3 gånger dagligen i 1–3 dagar.

Tranexamsyra:

en fibrinolyshämmare, dvs. hindrar enzymer som bryter ned koageln.
Steril kompress kan dränkas i tranexamsyramixtur 5% och appliceras med tryck mot såret under minst 10 minuter.

Andra preparat och läkemedel för lokal hemostasbehandling

Kollagen: TissuFleeceE, Lyostypt och TachoSil.

Cellulosaderivat: Surgicel och Fibrillar.

Gelatinbas: Spongostan.

Vid förskrivning av mediciner

Det finns en rad olika mediciner, framför allt analgetika och antiinflammatoriska preparat, som är olämpliga vid blödningssjukdomar. Rådgör alltid med behandlande läkare vid förskrivning/rekommendation av mediciner.

Vid behov av snabbt telefonråd

Koagulationscentrum, Sahlgrenska universitetssjukhuset: 031-342 10 00

Koagulationsjouren Karolinska universitetssjukhuset växel dygnet runt: 08-517 700 00

För att läsa mer om blödningssjukdomar rekommenderas

Faktablad om olika former av blödarsjuka och vårdprogram finns på förbundet blödarsjuka i Sveriges webbplats: [Förbundet Blödarsjuka i Sverige](#)

Information om hemofili A och B samt svår och medelsvår form av von Willebrands sjukdom finns på Socialstyrelsens webbplats: [Blödarsjuka - Socialstyrelse](#)